

Валюта жестілігі

2023.06.03-10.03

Соңғы 2 аптада **теңге** бағамының серпіні көп дәрежеде сыртқы экономикалық факторлардың ықпалында болды. Айталық, жыл басынан бері рекордтық көрсеткішке – бір доллар үшін 466 теңгеге дейін өсіп, апта соңында (24 наурызда) 457 теңгеге дейін түсті. Жалпы теңге бағамының бұлайша әлсіреуін халықтың эмоциялық хал-жағдайымен түсіндіруге болады. Ал ол ғаламдық рецессияның басталуына қатысты жағымсыз болжам жағына ойысты. Бұған банк секторындағы проблемалар себеп болуда.

Дамушы елдердің реттеушілері шұғыл түрде шара қолданып жатқанымен, банк сегментіндегі сенім дағдарысы нарыққа қатысушылардың қорқынышын туғызып, бүкіл әлемдік экономикаға ықпал етуде.

Әлемдік экономиканың жай-күйіне қатысты алаңдаушылық, сонда-ақ жетекші елдердегі орталық банктердің негізгі мөлшерлемелерінің артуы тәуекел-тәбеттің төмендеуіне әсер етеді. Ал оның **мұнай** бағасына ықпалы күшті болды. Бұл жерде «сұраныс азаяды-ау» деген ішкі сенім мұнай бағасын бір баррель үшін 72.97 долларға дейін түсіріп жіберді. Еске саламыз, бұл 2021 жылдың қарашасынан бергі рекордтық төмендеу. Шикізат бағасының төмендеуі және оларды тұтыну көлемінің азаятындығын тосу экспорттық табыстардың қысқаруына және теңге бағамының әлсіреуіне әкеп соғады.

Ағымдағы жылдың алғашқы 2 айында біз теңгенің әжептеуір нығайғанын бақыладық. Бұған нарыққа қатысушылардың айқынсыздық сөйліп, тәуекелдердің төмендеуіне байланысты оң болжамдары әсер етті. Алайда ғаламдық рецессияның басталу мүмкіндігі туралы болжамның нығая түсуі нарыққа қатысушылардың әсіресе мұнай бағасы мен елде дезинфляциялық үрдістің тұрақтылығына қатысты оң көзқарасын күрт өзгертті.

Бағамның қазіргі ағымдағы даму серпіні біздің базалық болжамға сәйкес келеді, ал артық позитивтің кетуі біздің пікірімізше, базалық экономикалық шарттардың әсері аясында тепе-теңдік бағамды білдіреді. Бағамның ағымдағы серпіні шектен тыс әлсірегендікті білдірмейді. Ал әрі қарай ғаламдық қаржы секторының проблемасын шешу нарыққа қатысушылардың позитивін арттырады. Бұл бағамға оң әсер етеді.

Іргелі факторлар бойынша ақпар

фактордың атауы	2023.24.03 баға белгіленімі	% Δ		теңгеге ықпал ету*	фактордың атауы	2023. 24.03 қарасты мән	қайта қарау күні	қайта қарау бағыты	
		апта	ай						
Brent бағасы	75.0	-9.4%	-9.8%	▲	ОБ нақты мөлшерлемесі**	ҚРҰБ	4.75%	2022.24.02	▲
Доллар индексі	103.1	-1.4%	-1.0%	▼		АҚШ ФРЖ	1.70%	2023.22.03	▲
USDRUB	77.1	1.3%	2.8%	▲		ЕОБ	-2.30%	2023.16.03	▲
CDS спреді (USD/KZT)	1 015.1	-46 п.п.	+108.8 п.п.	▼		РФ ОБ	0.50%	2023.10.02	▼

*Jusan Analytics бағалауы өзгерісінің теңге серпініне ықпалы : ▲ әлсіреу, ▼ нығаяу

** пайыздың атаулы мөлшерлемесі мен инфляция деңгейінің 12 айдан кейінгі айырмашылығы (монетарлық реттеушілердің болжамы)

Теңгенің шетел валюталарына қатысты бағамы

валюта жұбы	2023.24.03 қарасты бағам	% Δ			12 ай ішінде min	12 ай ішінде max
		апта	ай	жыл басынан бері		
USD KZT	457.3	2.5%	2.1%	-1.2%	414.67	495.43
EUR KZT	490.4	3.9%	3.5%	-0.5%	443.06	544.53
RUB KZT	6.0	1.7%	0.7%	-7.2%	4.97	9.1
CNY KZT	66.5	3.8%	3.0%	-0.3%	62.21	77.81

Jusan Analytics индекстері мен есептеулері

индекстің атауы	2023.24.03 қарасты мән	% Δ			серпін (соңғы 12 айдағы көрініс)
		апта	ай	жыл басынан бері	
ТЕҢГЕ индексі	86.6	-3.1%	-1.9%	3.5%	
Теңгенің құбылмалылығы*	0.8%	0.6%	1.4%	2.9%	
Экспорттық бағалар индексі	135.4	-7.74%	-8.4%	-13.9%	

* Өзгеру бағаналары құбылмалылық жолағы үшін тиісті кезеңдегі (соңғы 12 ай) орташаны белгілеу үшін қолданылады. Жыл басынан бері бағанында соңғы 12 айдағы орташа жылдық құбылмалылық көрсетіледі.

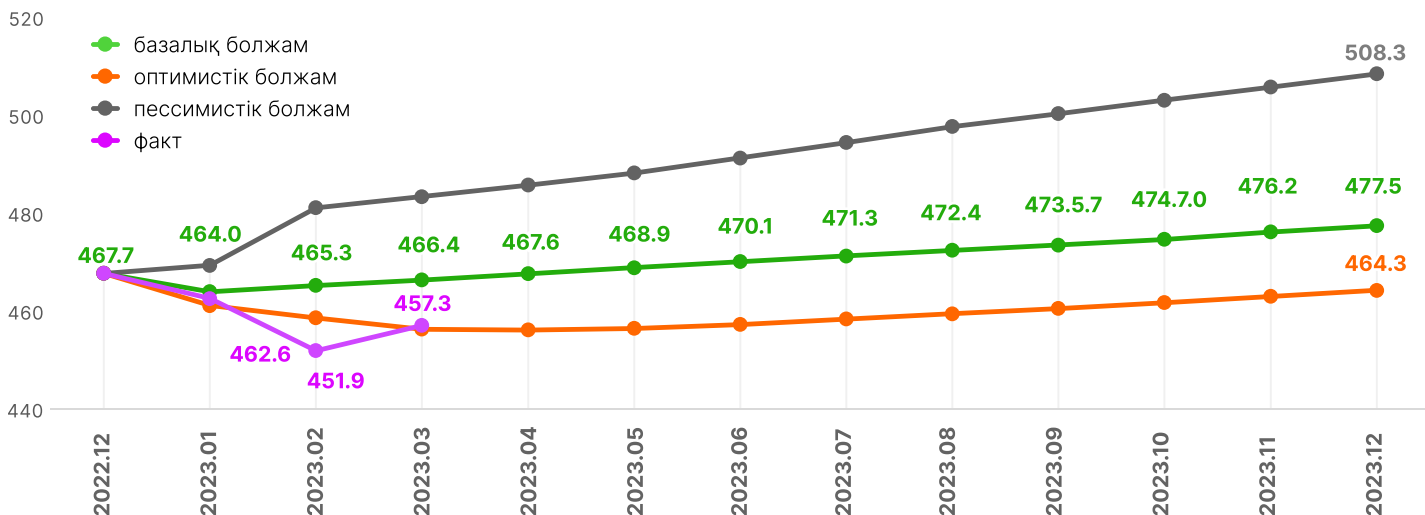
Jusan Analytics болжамдары

болжам жасалған күн	валюта жұбы	болжам көкжиегі			деректің болжамға сәйкес келуі*	түсініктемелер
		апта	ай	жылдың соңы		
2023.03.03	USDKZT	431.1	466.4	477.5	×	Валюталық түсім ақшаны сату және Ұлттық қордан көзделген трансферттер аясында бағамды нығайту
2023.10.03		446.0			×	Ішкі факторлардың әсерінен бағамды түзету
2023.17.03		460.8			✓	
2023.24.03		457.3			✓	

* сәйкес келеді, × сәйкес келмейді

Jusan Analytics командасының есебіне сәйкес теңгенің долларға қатысты бағамы бойынша болжам

Біз бағам бойынша болжамымызды теңге жайғасымының нығаяу жағына қарай қайта қарап шықтық. Болжамдарды қайта қарау бірінші кезекте біздің модельдерге енгізілетін инфляциялық болжамдарды түзету жағдайына байланысты болды. Айталық, ҚРҰБ жаңартылған деректеріне сүйенер болсақ, күтілетін инфляцияны бағалау 21.3%-дан 17.3%-ға дейін қысқарды. Сәйкесінше барлық сценарийлер бойынша болашақ кезеңдерге қатысты болжамдардың өзгеру қарқыны қайта қаралды. Мұнай нарығының тұрақты күйін және оған деген сұраныстың жоғары екендігін көре отырып, біз де мұнайға қатысты пессимистік сценарийімізді қайта қарадық. Осы ретте барлық сценарийлерде біз базалық мөлшерлеме бойынша болжамымызды өзгертпейміз. Өйткені ҚРҰБ риторикасына зер салсақ, реттеуші базалық мөлшерлемені ұзақ уақыт бойы жоғары деңгейде ұстап тұруға ниетті.

Автор: Сұңғат Рысбек

Жауапкершілікті шектеу:

Jusan Analytics - «Jusan Bank» АҚ аналитикалық құрылымдық бөлімшесі.

Бұл тек ақпараттық сипатқа ие жұмыс. Сонымен қатар бұл Jusan Analytics тарапынан қандай да бір ұсынысқа немесе есеп-қисап, іскерлік, қаржылық, инвестициялық, заңдық, салықтық немесе басқа да кәсіби консультациялар беру не болмаса қызмет көрсетуді ұсыну бойынша ұмтылысқа жатпайды. Материал біз сенімді деп санаған, шынайы әрі ашық ақпарат көздерінен алынған мәліметтерге негізделген. Алайда біз келтірілген мәліметтерді мінсіз деп айта алмаймыз.

Оқырмандар дербес қаржылық шешім қабылдау үшін осы жұмыстағы мәліметтерді пайдаланғандары үшін біз жауапты емеспіз. «Jusan Bank» АҚ Jusan Analytics тұлғасында жарияланымдағы ақпараттарды тұрақты түрде жаңартып тұруға немесе ондағы ықтимал дәлсіздіктерді түзетуге міндетті емес. Осы ретте аталмыш жұмыстың құрамындағы мәліметтер толық, түпкілікті болып саналмайды және алдын ала ескертусіз кез келген уақытта өзгертілуі мүмкін.

Бұл жұмыстағы жарияланған ақпарат жеке пайдалануға қолжетімді, бірақ коммерциялық тұрғыда таратуға арналмаған және Jusan Analytics-тің алдын ала жазбаша рұқсатынсыз оны толығымен немесе ішінара қайта жаңғыртуға, жолдауға және жариялауға болмайды.

Материалды пайдалану мәселесі бойынша Jusan Analytics-ке жүгініңіз:

Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
А25D5F7, әл-Фараби даңғылы, 36, В блогы, 6 қабат.
analytics@jusan.kz